

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
2003/433

Vår ref
03/2069 C JEH/sbp

Dato
01.12.2003

Høring av NOU 2003:14 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven II

Det vises til brev fra Miljøverndepartementet av 20. mai 2003 vedlagt ovennevnte NOU. Det vises også til høringsnotat av 7. juli 2003 om høring av forslagene knyttet til klage, innsigelsesadgang og konsekvensutredning og FINs høringsuttalelse til disse forslagene av 2. september 2003.

Planlovutvalget foreslår en helt ny plan- og bygningslov. FIN har i denne omgang ikke kommentert alle forhold knyttet til de mange forslagene utvalget legger frem. FIN vil komme nærmere tilbake til problemstillingene som vurderes i utredningen i MDs videre oppfølging av saken. Etter FINs mening har utvalget i liten grad vurdert sine konkrete lovforslag direkte opp mot gjeldende rett, noe som medfører at det blir vanskelig å vurdere konsekvensene av lovforslaget.

Utvalget foreslår at fylkesplanen skal ha et langsiktig perspektiv og at den skal konsentrere seg om de strategiske valgene som er viktige for å møte fylkets sentrale utfordringer. Det foreslås at en godkjent fylkesplan skal være en gjensidig politisk forpliktende avtale mellom de ulike partene i det regionale partnerskapet og sentrale myndigheter. Utvalget mener også at fylkesplanen skal synliggjøre omfanget av innsatsen som forventes av regionale statsetater, og at regjeringen ved godkjenning av planen skal gi sin tilslutning til regionale statsetaters bruk av utviklingsmidler. Det foreslås at ordningen med statlig godkjenning av fylkesplanene skal videreføres, og at regjeringen ved godkjenningen skal klargjøre i en kgl. res. hvordan den vil følge opp planen.

Utvalget foreslår at fylkesplanen skal ha en tidshorisont på minst 12 år og at staten ved godkjenning av planen skal forplikte seg med hensyn til tiltak. FIN tolker forslaget slik at staten skal forplikte seg på tiltak med budsjettmessige konsekvenser langt frem i tid. FIN legger til grunn at en eventuell oppfølging av utvalgets forslag ville kreve endringer i dagens budsjettregelverk, da Stortinget vedtar bevilgningsvedtak for ett år av gangen. Oppbinding av statlig ressursbruk flere år frem i tid vil redusere fleksibiliteten i finanspolitikken og vanskeliggjøre finanspolitisk styring. FIN går derfor imot forslaget om at staten i større grad enn i dag skal forplikte seg med hensyn til ressursbruk ved godkjenning av fylkesplaner. FIN viser for øvrig til departementets vurderinger av forslagene til Statsbudsjettutvalget om flerårig budsjettering i St. prp. nr 1 (2003-2004) *Statsbudsjettet medregnet folketrygden.*

Dagens ordning med en omfattende sentral godkjenningsprosess knyttet til fylkesplanene er ressurskrevende og inntrykket er at fordelene ved ordningen ikke står i samsvar med ressursene som settes inn i denne prosessen. FINs inntrykk er at fylkesplanene i stor grad blir godkjent i tråd med fylkets forslag. FIN mener derfor at det bør vurderes om fylkeskommunene selv kan godkjenne sine planer og at staten gis innsigelsesmulighet i de tilfeller der fylkesplanene er i motstrid med nasjonal politikk. En slik løsning vil redusere statlig ressursbruk og vil gi fylket mer ansvar, noe som ventelig vil styrke det lokale engasjementet.

Utvalget foreslår at det skal lovfestes at regjeringen hvert fjerde år, etter samråd med fylkeskommunene og kommunene, skal utarbeide en samordnet nasjonal politikk for regional og kommunal planlegging. Denne politikken skal legges til grunn for, eller innpasses i, planleggingen i fylkene og kommunene. Utarbeidelse av en samordnet nasjonal politikk for regional og kommunal planlegging i samråd med kommuner og fylkeskommuner vil kreve ressurser. Slike prosesser bør ikke settes i gang med mindre det er reelle behov for vesentlige endringer i politikken. Utvalgets forslag om å lovfeste at slik politikk skal fremmes hvert fjerde år vil ikke være styrt av behovet for politikken. FIN støtter derfor ikke utvalgets forslag.

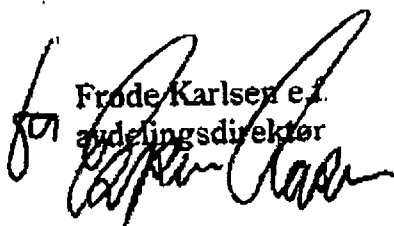
Det er utvalgets syn at Norge ikke har et godt nok system for planlegging mellom det kommunale og statlige nivået, og at den regionale planleggingen må styrkes. Flertallet foreslår at en fylkesdelplan for arealbruk kan gjøres rettslig bindende, men at slike planer må godkjennes av staten. Rettslig bindende fylkesdelplaner for arealbruk vil overføre myndighet fra kommunen til fylkeskommunen. Sannsynligvis vil også en slik endring av fylkesplanleggingen kreve økte ressurser. I de tilfeller der det er nødvendig å se flere kommuners arealbruk i sammenheng for å finne gode planløsninger, bør interkommunalt samarbeid velges. FIN støtter derfor ikke utvalgets forslag om rettslig bindende fylkesdelplaner.

Utvalget foreslår at saksbehandling etter en rekke sektorlover skal samordnes med planlegging etter PBL. Blant annet foreslås det at vedtak om konsesjon etter energiloven skal bygge på planlegging og planer etter PBL og at konsesjonstiltaket ikke

kan være i strid med vedtatt plan. Utvalgets vurderinger knyttet til mulige problemer med å koble de ulike sektorlovene til PBL er ikke grundige. Behovet for faglig kompetanse i kommunene vil øke betraktelig dersom sektorlovene skal samordnes med planbehandlingen slik utvalget foreslår. Det er neppe fornuftig å legge opp til et system der den enkelte kommune må bygge opp omfattende kompetanse på områder som statlige sektormyndigheter har ansvaret for i dag. FIN stiller seg derfor tvilende til at det vil være hensiktsmessig at saksbehandlingen etter de mer komplekse sektorlover skal inkluderes i planprosessen. Forslagene knyttet til endringer i energiloven støttes ikke av FIN.

Utvalgets forslag til ny lov vil gjøre planprosessene mer omfattende. Utvalget antar at de administrative ressursene som må settes inn i planleggingsarbeidet vil øke, men at de foreslåtte planprosessene vil gi bedre grunnlag for å treffe riktige avgjørelser og bidra til at planene får større legitimitet og forutsigbarhet. I følge utvalget vil en styrket overordnet planlegging i kommunene og i regionene legge til rette for at interesser blir avveid og konflikter løst på et overordnet plannivå, slik at detaljplanlegging og enkeltsaksbehandling kan forenkles betydelig. FIN savner en mer konkret vurdering av hvilke krav til kommunal plankapasitet en god gjennomføring av lovforslaget vil kreve. I utvalgets første delutredning vises det til at plankapasiteten og kompetansen i kommunene varierer sterkt, men at den i mange kommuner er for liten til å drive offensiv planlegging og behandle plansaker forsvarlig innenfor rimelig tid. Med bakgrunn i dette er FIN skeptisk til å legge opp til mer administrativt krevende planprosesser.

Med hilsen

Frode Karlsen e.l.
avdelingsdirektør

Turid Mette Lien
underdirektør